

Sygn. akt: III AUa 457/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Maria Padarewska - Hajn

Sędziowie: SSA Janina Kacprzak (spr.)

SSA Mirosław Godlewski

Protokolant: sekr.sądowy Aleksandra Słota

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2013 r. w Łodzi

sprawy **C. F.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.**

o wydanie pisemnej interpretacji,

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 30 stycznia 2013 r., sygn. akt: V U 1013/12;

1. **oddala apelację,**

2. **zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. na rzecz C. F. kwotę 120,00 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.**

Sygn. akt III AUa 457/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 30 stycznia 2013 roku Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim zmienił decyzję ZUS z 22 sierpnia 2012 roku, uznając za prawidłowe stanowisko zawarte we wniosku złożonym w dniu 30 lipca 2011 r. przez przedsiębiorcę F. C. PPHU (...) w sprawie braku obowiązku opłacania podwójnej składki na ubezpieczenie zdrowotne w przypadku prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej i spółki jawnej przy jednoczesnym braku przychodu z tego ostatniego tytułu ubezpieczenia.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje: w dniu 30 lipca 2012 r. roku przedsiębiorca F. C. złożył w ZUS wniosek o wydanie interpretacji w trybie art. 10 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. We wniosku podniósł, że prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą pod firmą (...) PPHU (...), ponadto jest (...) Spółka Jawna. Uzyskuje on przychód jedynie z prowadzonej przez siebie jednoosobowej działalności gospodarczej, nie uzyskując nigdy żadnego przychodu ze spółki jawnej, która składa jedynie zerowe deklaracje VAT-7. Wniósł o rozstrzygnięcie, czy na podstawie art. 82 ustęp 3-5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 – tekst jednolity z późn. zm.) ciąży na nim lub będzie ciążył obowiązek

opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne tylko w ramach prowadzonej przez siebie jednoosobowej działalności gospodarczej, czy też musi lub będzie musiał także dokonywać płatności składki na ubezpieczenie zdrowotne w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, z której nie osiąga przychodu. Prezentując w powyższym wniosku własne stanowisko w sprawie podniósł, że w przedstawionym stanie faktycznym lub zdarzeniu przyszłym ma i będzie miał obowiązek uiszczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne w pojedynczej wysokości z uwagi na to, iż przychód osiąga i będzie osiągał tylko w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej. Do płacenia składki podwójnej zobowiązany byłby jedynie w przypadku osiągania przychodu również jako wspólnik spółki jawnej. Swoją argumentację oparł on na brzmieniu przepisu art. 82 ustęp 3 i 4 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, podnosząc, że treść wskazanych przepisów wskazuje, iż kluczowe dla określenia, czy konieczne jest uiszczenie składki na ubezpieczenie zdrowotne z każdej prowadzonej działalności gospodarczej jest ustalenie, czy z każdej z nich osiągnięty jest przychód. Art. 82 posługuje się pojęciem przychodu i tym samym w jego ocenie należy uznać, że odwoływanie się do tego pojęcia jest działaniem świadomym, które ma skutkować wskazaniem, iż dopiero osiągnięcie przychodu wywołuje skutek w postaci obowiązku zapłaty składki. Bez znaczenia jest zdaniem wnioskodawcy w tej sytuacji fakt prowadzenia dwóch form działalności wymienionych w art. 82 ustęp 5 ustawy. Powołał się w tym zakresie na stanowisko Ministra Zdrowia z 13 listopada 2007 roku, zgodnie z którym, według art. 82 ustęp 3-5 powyższej ustawy, jeżeli przedsiębiorca prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą w różnych formach, to oznacza zbieg tytułów uzyskania przychodów, a obowiązek odprowadzenia składki na ubezpieczenie zdrowotne powstanie z chwilą gdy przedsiębiorca przychody te osiągnie z obu tych tytułów. W świetle przytoczonych argumentów należy zdaniem wnioskodawcy uznać, że jeśli powstanie zbieg tytułów do uiszczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne, np. z jednoosobowej działalności gospodarczej i spółki jawnej, to obowiązek odprowadzenia składki na ubezpieczenie zdrowotne w podwójnej wysokości powstanie z chwilą, gdy z obu tych tytułów zostanie osiągnięty przychód.

Po rozpoznaniu wniosku o udzielenie interpretacji ZUS uznał za nieprawidłowe stanowisko prezentowane przez C. F.. W uzasadnieniu decyzji ZUS nie zgadzając się z interpretacją skarżącego wywiódł, że celem działalności gospodarczej jest osiąganie zysku. Tym samym o zarobkowym charakterze działalności gospodarczej nie decyduje faktyczne osiąganie zysku, lecz zamiar jego osiągnięcia. Powołana we wniosku ustawa nie definiuje pojęcia przychodu, lecz wyraźnie łączy istnienie obowiązku opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułem, o którym mowa w art. 66 ustęp 1.

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie za zasadne. Sąd ten w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wywiódł, że zgodnie z treścią art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn. Dz. U. z 2007r. Nr 155, poz. 1095 ze zm.) przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu administracji publicznej lub państwowej jednostki organizacyjnej wniosek o wydanie pisemnej interpretacji co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej oraz składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie. Z takim właśnie wnioskiem wystąpił w sprawie niniejszej F. C. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) wnosząc, aby ZUS ustalił brak obowiązku opłacania podwójnej składki na ubezpieczenie zdrowotne w przypadku prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej oraz posiadania statusu wspólnika spółki jawnej. Dalej Sąd Okręgowy, cytując art. 82 ust. 3-5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 – tekst jednolity z późn. zm.), że w pełni podziela pogląd wnioskodawcy, zawarty we wniosku o interpretację wymienionych przepisów, gdyż ich treść wskazuje, że kluczowe dla określenia, czy konieczne jest uiszczenie składki na ubezpieczenie zdrowotne z każdej prowadzonej działalności gospodarczej jest ustalenie, czy z każdej z nich osiągnięty jest przychód. Zdaniem Sądu Okręgowego rację ma wnioskodawca, że przepis art. 82 powołanej wyżej ustawy posługuje się pojęciem przychodu i tym samym należy uznać, iż odwoływanie się do tego pojęcia jest działaniem świadomym, które ma skutkować wskazaniem, że dopiero osiągnięcie przychodu wywołuje skutek w postaci obowiązku zapłaty składki. Bez znaczenia jest w tej sytuacji fakt prowadzenia dwóch lub większej liczby rodzajów działalności wymienionych w art. 82 ustęp 5 ustawy. Sąd Okręgowy na poparcie swojego stanowiska odwołał się poglądu wyrażonego w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z 8 marca 2010 r., (...) SA/Wa (...), w którym z powołaniem się na stanowisko doktryny zawarte w komentarzu do art. 82 wymienionej ustawy, przyjęto, że posłużenie się w art. 82 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

pojęciem „przychód” ma znaczenia dla określenia momentu powstania obowiązku opłacania składki z kilku tytułów. Dopiero osiągnięcie przychodów z prowadzonej działalności gospodarczej wywołuje skutek w postaci obowiązku zapłaty składki (komentarz do art. 82 ww. ustawy (w:) J. Nowak-Kubiak, Bożena Łukasik, Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ABC, 2007). Nieosiągnięcie przychodów w dalszym okresie prowadzenia działalności gospodarczej nie ma już znaczenia. Stąd też Sąd Okręgowy, odwołując się do powyższego stanowiska WSA w Warszawie uznał, że jeśli powstanie zbieg tytułów – na przykład osoba będąca pracownikiem będzie również prowadzić działalność gospodarczą – to obowiązek odprowadzenia składki na ubezpieczenie zdrowotne powstanie z chwilą, gdy osiągnie z obu tych tytułów przychody. W przypadku więc, gdyby osoba taka zarejestrowała działalność gospodarczą, lecz nie osiągnęła z jej tytułu przychodów, obowiązek zapłaty składki nie powstanie do momentu uzyskania pierwszego przychodu. Ponieważ w całym art. 82 ustawodawca konsekwentnie odnosi się do przychodów, należy uznać, że dopiero ich osiągnięcie wywołuje skutek w postaci obowiązku zapłaty składki.

Podsumowując Sąd Okręgowy wywiódł, że stanowisko skarżącego zawarte we wniosku o interpretację znajduje oparcie w przepisie art. 82 cytowanej wyżej ustawy i należy uznać je za odpowiadające prawu. Z tych też względów Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych uznał, że prawidłowe jest stanowisko wnioskodawcy o braku obowiązku opłacania podwójnej składki na ubezpieczenie zdrowotne w przypadku prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej i spółki jawnej przy jednoczesnym braku przychodu z tego ostatniego tytułu ubezpieczenia i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Wyrok Sądu pierwszej instancji zaskarżony został w całości apelacją organu rentowego. Apelacja zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi:

1) naruszenie prawa materialnego, w szczególności:

- art. 82 ust. 3 w związku z art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych poprzez błędną wykładnię i zastosowanie, polegające na przyjęciu, że ubezpieczony pomimo uzyskiwania przychodów z prowadzenia działalności gospodarczej we własnym imieniu oraz w formie spółki jawnej, nie ma obowiązku opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne odrębnie od każdego tytułu ubezpieczenia.

Powołując się na powyższy zarzut organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o uchylene wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji celem ponownego rozpatrzenia.

Płatnik składek C. F. wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył, co następuje: apelacja nie zawiera uzasadnionych podstaw. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r., Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.), ustanawia obowiązek podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą niezależnie od formy, w ramach której jest prowadzona. Obowiązek ten został określony w art. 66 ust. 1 powołanej ustawy, który jest odpowiednikiem art. 6 ustawy z dnia 13 października 1978 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2009, 205, 1585 j.t.). Oba przepisy określają obowiązek ubezpieczeń. Pierwsza z wymienionych ustaw określa tytuły ubezpieczenia zdrowotnego, druga ubezpieczeń społecznych (ubezpieczeń emerytalnego i rentowych). Przy czym ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej nie zawiera odpowiednika art. 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych regulującego kwestie zbiegu różnych tytułów ubezpieczeń. W myśl art. 9 ustawy o systemie ubezpieczeń w razie zbiegu różnych tytułów ubezpieczenia obowiązek ubezpieczenia powstaje tylko z jednego z nich. Natomiast założeniem ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej jest podleganie ubezpieczeniom z każdego tytułu wymienionego w art. 66 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej z obowiązkiem opłacania składek na ubezpieczenia zdrowotne z każdego z tych tytułów odrębnie, o ile dany ubezpieczony osiąga przychody z każdego z tytułu działalności zarobkowej określonej w art. 66 ustawy. Wynika to wprost z regulacji zawartej w art. 82 powołanej ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej. Z treści art. 82 wynika

bowiem jednoznacznie, że obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia zdrowotne wiąże się z przychodami z tytułów ubezpieczenia określonych w art. 66 ustawy. Zatem w przedmiotowej sprawie do czasu uzyskania przez wnioskodawcę przychodów z prowadzonej przez niego działalności w formie spółki jawnej ma on obowiązek opłacania składek wyłącznie z pierwszego tytułu ubezpieczenia, to jest w tym przypadku z tytułu działalności określonej w art. 82 ust. 5 pkt 9, to jest innej – niż określona w pkt 1 – 8 pozarolniczej działalności prowadzonej na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Mając na uwadze powyższe wyrok Sądu pierwszej instancji odpowiada prawu, a apelacja jako pozbawiona uzasadnionych podstaw podlega oddaleniu na podstawie art. 385 kpc. O kosztach procesu Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 § 1 kpc w zw. z art. 390 § 1 kpc.